
 <https://doi.org/10.31651/2524-2660-2025-1-142-148>

 <https://orcid.org/0000-0002-9663-9348>

КАРПЕНКО Надія

кандидатка філологічних наук, доцентка, доцентка кафедри мовної та профільної підготовки,
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
e-mail: nkarpenko1983@gmail.com

УДК 378.147.091.33-028.16: 811.161.2'243

НАВЧАННЯ ДІАЛОГІЧНОГО МОВЛЕННЯ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ У КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ ЇХНІХ КОМУНІКАТИВНИХ НАВИЧОК

У статті проаналізовано особливості навчання діалогічного мовлення іноземних студентів-медиків на заняттях із української мови.

Обґрунтовано, що специфіка професії лікаря потребує сформованої комунікативної компетентності як важливого складника ефективної професійної діяльності.

Встановлено, що набуття іноземними студентами медичного факультету вмінь і навичок ведення професійного діалогу є необхідною умовою для результативної фахової діяльності.

Розглянуто основні аспекти формування навичок діалогічного мовлення при вивченні української мови як іноземної.

Ключові слова: діалогічне мовлення; іноземні здобувачі вищої освіти; комунікативна компетентність; комунікативні навички; міжкультурна комунікація; ситуації спілкування; усне спілкування.

Постановка проблеми. Дисципліна «Іноземна мова за професійним спрямуванням» є обов'язковою для здобувачів ви-

щої освіти, які вивчають українську мову як іноземну. Основне завдання вивчення цієї дисципліни – формування в майбутніх фахівців професійно-комунікативної компетентності. Як відомо, до складу комунікативної компетентності входить певна сукупність знань, умінь, навичок, що здатні забезпечити ефективний перебіг комунікативного процесу, зокрема і в професійній діяльності.

Дослідники стверджують, що успішність професійної діяльності майбутніх спеціалістів визначається різними чинниками, серед яких суттєве значення належить і комунікативній компетентності.

У зв'язку із цим розвиток комунікативної компетентності є значущим складником у підготовці студентів-медиків, оскільки специфіка професійної діяльності лікаря передбачає різні форми комунікації. Л. Субота зауважує, що «комунікативна

компетентність – якісна характеристика особистості, спеціаліста професійної сфери, що є необхідною умовою плідного засвоєння отриманих знань, практичних умінь і навичок. Вона сприяє формуванню найбільш важливих та необхідних умінь, потрібних для виконання майбутньої професійної діяльності» (Субота, 2019, с. 61). Успішне оволодіння комунікативними навичками іноземними студентами-медиками полягає в умінні активно спілкуватися, вести бесіду на різні теми, слухати й розуміти співрозмовника, обмінюватися інформацією та обговорювати теми навчально-професійного та соціально-культурного спрямування.

Слушно зазначає Г.Я. Іванишин, що «забезпечення комунікативних потреб студентів у навчально-професійній і навчально-науковій сферах та формування комунікативної компетентності сприятимуть становленню мовної особистості майбутнього фахівця як активного учасника міжкультурного спілкування, що неможливо без досконалого володіння професійним діалогом» (Іванишин, 2015, с. 40). Отже, діалогічне мовлення є необхідним засобом професійної комунікації медика. Уміння вести діалог із пацієнтами, родичами пацієнтів, колегами – це суттєва навичка лікаря, яка сприяє ефективній комунікації, даючи змогу правильно діагностувати захворювання, пояснити план лікування, знизити рівень стресу та забезпечити взаєморозуміння між учасниками комунікативного процесу.

У зв'язку із цим формування окремих мовних умінь, зокрема вміння засвоювати певні граматичні конструкції та опановувати нову лексику; уміння зв'язно формулювати та правильно інтонувати висловлювання; уміння логічно будувати та вести діалог із дотриманням правил мовного етикету; уміння аргументувати; уміння слухати та чути з опорою на невербальні засоби спілкування є надзвичайно важливими при навчанні діалогічного мовлення іноземних здобувачів вищої освіти – майбутніх медичних працівників.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У лінгводидактиці проблема навчання професійно спрямованого усного мовлення іноземних студентів не є новою. У різних аспектах це питання досліджували Т. Алексеєнко, Л. Васильєва, С. Воробйова, Н. Зайченко, І. Зозуля, Г. Іванишин, І. Кочан, І. Кушнір, Л. Паламар, Б. Сокіл, Н. Станкевич, О. Тростинська, Г. Швець, Н. Ушакова. Наукові розвідки, об'єктом яких виступає усне діалогічне мовлення, переконують у тому, що, незважаючи на залучення до аналізу значної кількості

практичних розробок та висловлення теоретично вагомих тверджень, у методиці навчання української мови як іноземної комунікативно-діалогічна компетентність іноземних студентів-медиків залишається недостатньо вивченою. Це спричинює необхідність подальшого дослідження діалогічного мовлення як засобу формування комунікативної грамотності іноземних здобувачів вищої освіти медичної галузі під час навчання української мови.

Мета статті: узагальнити інформацію про особливості навчання діалогічного мовлення студентів-медиків на заняттях із української мови як іноземної та з'ясувати значення комунікативної компетентності в професійній підготовці майбутнього лікаря.

Методи дослідження зумовлені його метою і завданнями. При аналізі матеріалу використано описовий метод, а також систематизації та узагальнення інформації.

Виклад основного матеріалу. У контексті розвитку комунікативних навичок на заняттях із української мови як іноземної особлива увага належить діалогічному мовленню, яке ґрунтується на певних мовних моделях і водночас відображає індивідуальні особливості судження користувача (Мацюк, 2022, с. 71). Саме при навчанні діалогічного мовлення іноземні студенти-медики практикуються логічно та переконливо висловлювати свої думки, швидко та правильно реагувати на репліки співрозмовника, формують навички ставити різні види запитань, відповідати на різні види запитань, поповнюють словниковий запас, розвивають уміння будувати речення.

Більшість дослідників вважає, що моделювання комунікативних ситуацій, наближених до реального спілкування, є найбільш ефективним методом формування навичок діалогічного мовлення. Наприклад, зі студентами медичних спеціальностей результативним буде моделювання ситуації «лікар – пацієнт», що полягає в побудові діалогу-розпитування хворого. Завдяки такому завданню формуються навички ведення професійного діалогу лікаря з пацієнтами для встановлення паспортних даних хворого, з'ясування скарг, отримання інформації щодо історії життя пацієнтів, надання призначень і порад щодо лікування. Також моделювання таких ситуацій розвиває в студентів навички уважного слухання та продовження бесіди, стимулює їхню розумову активність і здатність імпровізувати, формує вміння швидко адаптуватися до нових комунікативних умов, покращує вміння правильної побудови запитань та відповідей, уточнення інформації.

Крім того, така практика спілкування дає можливість студентам випробувати свої комунікативні навички в контрольованому викладачем середовищі, гарантуючи безпечний простір для експериментування з новими мовними конструкціями. Обговорення виконаних завдань і участь у запропонованих ситуаціях дозволяє студентам-медикам проаналізувати успішність власної комунікації, виявляти помилки та здобувати досвід для подальшого вдосконалення вмінь і навичок, сприяючи їхній впевненості в здатності ефективно спілкуватися в реальних умовах.

Складання та розігрування діалогів «лікар – пацієнт» спрямоване на запам'ятовування професійно-орієнтованого лексичного матеріалу та медичної термінології (зокрема, назви органів систем людського організму, назви хвороб, загальна симптоматика, основні інструментальні обстеження та аналізи), а також на вивчення різних граматичних конструкцій. Таке продукування діалогів дозволяє студентам засвоїти професійну лексику й термінологію та активно використовувати їх у відповідних контекстах.

Однією з проблем при навчанні діалогічного мовлення іноземних студентів-медиків є формування в них умінь самостійно ініціювати та складати діалоги відповідно до комунікативної ситуації й мети спілкування, підтримувати бесіду, змінювати текст запропонованого складеного діалогу. Це пов'язано з тим, що діалогічне мовлення як основна форма мовленнєвої діяльності потребує від учасників діалогу активного сприймання та аналізу інформації, оскільки в усному діалогічному спілкуванні поєднано два види мовленнєвої діяльності – говоріння та аудіювання. У зв'язку із цим студенти-медики мають правильно розуміти репліки одне одного й вчасно реагувати відповідною реплікою при продукуванні діалогів у типових розмовних ситуаціях і професійній діяльності.

Як відомо, репліка є основною одиницею діалогу. Традиційно виокремлюють ініціативні репліки (такі репліки активізують комунікацію, вони утворюються відповідно до ситуації спілкування) та реактивні репліки (зміст таких реплік залежить від реплік співрозмовника). У діалозі репліки пов'язані між собою за змістом, структурою та інтонацією, що сприяє логічному розвитку теми розмови. Ініціативні репліки допомагають просуванню діалогу вперед, вони спонукають до певної реакції, потребуючи відповіді від співрозмовника. Реактивні репліки слугують для підтримки діалогу й забезпечують його логічний розвиток та послідовність обміну думками. Одна

репліка може складатися з одного слова, словосполучення, речення чи декількох речень, залежно від контексту та потреби мовця. Дві репліки утворюють діалогічну єдність. Найчастіше репліки в діалогічних єдностях поєднуються так: запитання – відповідь, повідомлення інформації – запитання, прохання/пропозиція – згода/незгода, повідомлення/прохання – емоційна реакція, що дозволяє кожному співрозмовнику активно взаємодіяти та коригувати перебіг розмови залежно від ситуації спілкування (Стадній, Зозуля, 2023, с. 292).

З огляду на те, що конструювання діалогу здійснюється за допомогою ситуативного мовлення, то «навчання іноземних студентів ситуативного діалогічного мовлення під час аудиторних занять розвиває комунікативно-мовленнєві вміння ведення різних видів діалогів: розпитування, бесіди, дискусії» (Субота, 2019, с. 231). Як відомо, найбільш поширеними функціями діалогічного мовлення є такі: повідомлення інформації; надання пропозиції; прийняття чи неприйняття запропонованого; обмін думками чи враженнями; взаємопереконання. Залежно від виду діалогу кожна із цих функцій має специфічні мовні засоби та переважує у відповідному діалозі. У діалозі-розпитуванні переважають мовні засоби, що спрямовані на чітке та точне повідомлення фактів. У діалозі-бесіді, що має на меті обмін думками, часто використовують засоби, які виражають суб'єктивне ставлення, емоції та оцінки. У діалозі-дискусії важливого значення надається аргументації, логічним конструкціям та риторичним запитанням. Незалежно від виду діалогу зміст певних реплік можна зрозуміти лише в контексті конкретної ситуації, оскільки діалогічне мовлення характеризується передусім ситуативністю.

Практикуючи різні види діалогів, студенти навчаються ефективно висловлювати свої думки щодо певних життєвих ситуацій, а також оптимізувати інформацію. Правильно організований та проведений діалог сприяє засвоєнню, активному використанню та закріпленню значення окремих слів і словесних конструкцій на основі багаторазового відтворення. Мовні зразки є підґрунтям для подальшої роботи, спрямованої на розвиток комунікативних навичок, допомагаючи студентам впевнено використовувати здобуті знання в реальних життєвих ситуаціях (Мацюк, 2022, с. 72). Ефективним способом розвитку діалогічного мовлення є робота в парах, особливо при регулярній зміні співрозмовників: з одного боку, це забезпечує ефект новизни в спілкуванні та розвиває комунікабель-

ність, з іншого боку, залучаючи сильних студентів до роботи з тими, хто має менші можливості, викладач сприяє їхній взаємодопомозі, що є важливим аспектом в організації навчально-виховного процесу (Suito, 2022, p. 132).

Як засвідчує практика викладання української мови іноземним здобувачам вищої освіти медичного факультету, у студентів під час ведення діалогу виникають певні складнощі як у складанні та озвученні власних висловлювань, так і в розумінні та інтерпретації реплік співрозмовника. Це спричинено тим, що, по-перше, часто студенти не можуть продукувати ініціативних реплік, а тому після обміну однією-двома репліками не здатні продовжувати розпочатий діалог; по-друге, діалогічне мовлення завжди непередбачуване, мовленнєва поведінка одного співрозмовника безпосередньо залежить від мовної поведінки іншого учасника діалогу, унаслідок чого може змінюватися тема розмови; по-третє, низький рівень вміння сприймати мовлення на слух не дозволяє студентам швидко та адекватно реагувати на репліки співрозмовника з відповідною реакцією, оскільки репліки часто мають смислову завершеність і конкретну комунікативну спрямованість. Усе це впливає на ефективність спілкування.

Навчання діалогічного мовлення в різних мовленнєвих ситуаціях відбувається за допомогою використання тексту-зразка, покрокового складання діалогу, створення ситуацій спілкування (Субота, 2019, с. 229). Формування вміння починати діалог, використовуючи ініціативну репліку з огляду на навчально-мовленнєву ситуацію, є важливим завданням методики навчання діалогу.

Діалог характеризується стандартними короткими фразами, де кожна наступна фраза залежить від попередньої; логічними наголосами, виділенням за допомогою інтонації значущого в смисловому відношенні слова, про яке запитує співрозмовник (Субота, 2019, с. 246). Навчання діалогічного мовлення складається з декількох етапів: підготовчий етап (читання діалогів-зразків; правильне інтонування реплік та реагування на прості запитання та відповіді); етап ознайомлення з простими діалогами; етап розвитку навичок ведення простого діалогу; етап удосконалення діалогічних навичок; етап самостійного складання діалогу. Кожен етап містить комплекс вправ, що сприяють розвитку вмінь і навичок ефективного ведення діалогу, спрямованих на поступове ускладнення завдань та підвищення рівня самостійності учасників діалогу. Це допомагає іноземним студентам результативно засвоїти всі етапи

діалогічного мовлення та адаптуватися до діалогічної діяльності в різних комунікативних ситуаціях.

Також у процесі навчання діалогічного мовлення необхідно зосередитися на вивченні мовленнєвого етикету (зокрема медичного), розвитку навичок аудіювання і читання текстів, наведених у них етикетних формулах, аналізі різних зразків діалогів щодо етикету, мовленнєвої поведінки, особистісних характеристик і культури спілкування.

Про успішне навчання діалогічного мовлення засвідчують такі вміння студентів: спроможність розпочинати розмову з ініціативної репліки; правильно та швидко реагувати на ініціативну репліку співрозмовника реактивною реплікою; здатність підтримувати розмову, використовуючи не лише реактивні, а й реактивно-ініціативні репліки.

Науковці розробили систему завдань для формування практичних умінь і навичок діалогічного мовлення, виокремивши чотири групи вправ:

I група – вправи для навчання «реплікування»;

II група – вправи на засвоєння діалогічних єдностей різних видів;

III група – вправи на створення мікродіалогів;

IV група – вправи на створення діалогів різних функціональних типів (Ніколаєва та ін., 2002, с. 158).

Ці вправи передбачають запам'ятовування готових мовних зразків, виконання мовленнєво-логічних завдань, засвоєння елементів діалогу, самостійне складання діалогів на основі запропонованої навчальної комунікативної ситуації. Основна мета виконання навчальних завдань полягає у формуванні вмінь і розвитку навичок практичного використання діалогічних реплік, відпрацюванні іноземними студентами вміння створювати власні діалоги різних функціональних типів. Усі запропоновані мовні завдання та мовленнєві вправи, над якими працюють іноземні студенти на заняттях з української мови, мають сприяти досягненню цієї мети (Субота, 2019, с. 246).

Запропоновані вправи можна використовувати відповідно до рівня володіння українською мовою іноземними студентами-медиками. У студентських групах із рівнем знань А1 доцільним є розігрування коротких діалогів за запропонованим зразком. Зі студентами з володінням українською мовою на рівні А2 можна використовувати діалогічне мовлення з опорою на

текст або складати діалоги з опорою на ключові слова та фрази. Студентам, які опанували мову на рівні B1, достатньо запропонувати комунікативну ситуацію та озвучити мету спілкування для конструювання діалогу. Теми для складання діалогів мають бути актуальними для студентів та викликати в них бажання комунікувати та практикувати базову медичну лексику, зокрема «Візит до лікаря», «Знайомство з пацієнтом», «У лікарні», «Медична карта стаціонарного хворого», «Опис самопочуття», «Встановлення діагнозу», «Лікування простудних захворювань», «Поради щодо здорового способу життя», «Здорове харчування», «Профілактика захворювань», «Аптека та медикаменти», «Перший день практики в лікарні», «Розмова про хронічні захворювання», «Перша допомога при травмі» тощо.

Система навчання діалогічного мовлення передбачає як оволодіння мовленнєвими вміннями та навичками ефективної комунікації, так і врахування її структурних компонентів. Слідом за Л. Суботою можна виокремити такі складники діалогічної навчальної діяльності: мотиваційний (інтерес до діалогічного вербального спілкування засобами української мови); комунікативний (увага до комунікативних якостей мовлення); організаторський (володіння ситуацією спілкування, керівництво навчальною дискусією); креативний (висловлення оригінального бачення проблеми під час професійного діалогу); емоційний (емоційний вплив на співрозмовника засобами української мови в поєднанні з невербальними); оцінний (аналіз студентами результатів спільної бесіди, оцінка і самооцінка ними можливостей організувати та реалізувати діалогічне навчання в освітніх закладах) (Субота, 2019, с. 245–246). Ці складники системи навчання діалогічного мовлення забезпечують формування і розвиток мовленнєвої діяльності іноземних студентів-медиків, сприяючи їхній ефективній взаємодії в різних комунікативних ситуаціях.

Інакше кажучи, у системі навчання діалогічного мовлення важливого значення набуває мотиваційний складник, що спонукає студентів до активної участі в діалогах та постійного вдосконалення мовленнєвих навичок. Комунікативний компонент забезпечує розвиток здатності до успішного спілкування, вираження власних думок і розуміння співрозмовника. Організаторський компонент навчає планувати та структурувати свою мовленнєву діяль-

ність, що сприяє більш чіткому та логічному вираженню думок. Креативний складник спрямований на реалізацію нестандартних ідей, зокрема творчого підходу в процесі комунікації. Емоційний компонент формує емоційну взаємодію співрозмовників, зумовлюючи взаєморозуміння та щире спілкування. Оцінний компонент дозволяє критично оцінити власні успіхи та проаналізувати ефективність комунікації, з'ясувати способи корекції помилок та вдосконалення мовленнєвих навичок.

Навчання діалогічного мовлення має ґрунтуватися на загальнодидактичних і лінгводидактичних принципах, зокрема забезпечення мотивації; систематичності та послідовності навчання; зв'язку теорії з практикою; використання міжпредметних зв'язків; професійної спрямованості навчання; переважання формування усного мовлення щодо писемного; практичної мовленнєвої спрямованості освітнього процесу; міжкультурної взаємодії; урахування індивідуальних психологічних особливостей студентів тощо. Унаслідок реалізації цих принципів відбувається цілісний та ефективний процес формування мовних навичок.

При навчанні діалогічного мовлення іноземних студентів-медиків особливого значення набувають лінгводидактичні принципи, зорієнтовані на специфіку професії лікаря. Так, принцип комунікативної спрямованості реалізується у використанні професійних ситуацій для створення реалістичних діалогів, щоб студенти практикували мовлення в тих контекстах, які виникають у роботі медичного працівника. Принцип автентичності виявляється у вживанні реальних медичних термінів і фраз, що дозволяє студентам правильно використовувати їх у професійній діяльності та краще зрозуміти конкретні клінічні ситуації. Принцип послідовності навчання забезпечує поступове ускладнення навчального матеріалу та завдань: спочатку вивчення простих фраз та діалогів (наприклад, вітання чи опис симптомів), а потім опрацювання складних професійних ситуацій, пов'язаних із лікуванням і консультаціями. Принцип урахування індивідуальних особливостей студентів дає можливість добирати завдання, що відповідають їхньому рівню знань та здібностям, сприяючи більш ефективному засвоєнню матеріалу та розвитку особистісних якостей.

Отже, лінгводидактичні принципи мають суттєве значення в процесі навчання діалогічного мовлення іноземних здобува-

чів вищої освіти, оскільки допомагають адаптувати навчальний процес до специфіки медичної комунікації. Система навчання діалогічного мовлення забезпечує всебічний підхід до розвитку мовленнєвих навичок іноземних студентів, сприяючи формуванню комунікативної компетенції, розширенню лексичного запасу та вдосконаленню граматичної правильності мовлення.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Одним із провідних завдань навчання іноземних студентів-медиків української мови є розвиток їхніх комунікативних навичок, особливо в контексті ведення діалогів, оскільки усне діалогічне мовлення є основою професійної комунікації майбутніх лікарів.

Уміння та навички діалогічного мовлення формуються в іноземних студентів на всіх етапах засвоєння мови й ґрунтуються насамперед на принципах забезпечення мотивації, систематичності та послідовності навчання, а також на активному залученні до мовленнєвої практики реальних життєвих ситуацій.

Для розвитку діалогічного мовлення викладач має розробити систему вправ і завдань, які дозволяють студентам випробувати себе в різних комунікативних ролях та ситуаціях. Мовні та мовленнєві зразки в межах засвоєного навчального матеріалу, реальні навчальні та професійні ситуації спілкування забезпечуватимуть у студентів медичних спеціальностей формування відповідних умінь і навичок. Саме залучення до навчання фахових тем із медицини, створення професійно значущих та актуальних ситуацій, орієнтованих на комунікативне середовище, сприяє посиленню мотивації вивчати українську мову в іноземних здобувачів вищої освіти.

Найбільш ефективним методом формування навичок діалогічного мовлення в студентів-іноземців є метод моделювання комунікативних ситуацій, максимально наближених до реального спілкування в майбутній професії. Такий метод дозволяє студентам не лише відпрацьовувати мовленнєві конструкції, а й адаптуватися до специфіки професійної комунікації, опанувати термінологію медичної галузі, розвивати впевненість у вирішенні комунікативних завдань у різних фахових ситуаціях.

Проблема навчання діалогічного мовлення іноземних студентів залишається актуальною в сучасній лінгводидактиці та потребує подальшого дослідження. Перспективи подальших розвідок полягають у

вдосконаленні наявних та розробці нових завдань для розвитку діалогічного мовлення студентів медичних спеціальностей. Крім того, видається перспективним вивчення особливостей розвитку культури професійного мовлення майбутніх медиків.

Список бібліографічних посилань

- Іванишин, 2015 – Іванишин, Г.Я. (2015). Ситуативність професійно спрямованого діалогічного мовлення: лінгводидактичний аспект. *Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія: Педагогіка і психологія*, 43: 39–43.
- Мацюк, 2022 – Мацюк, Г. (2022). Особливості формування українськомовної комунікативної компетентності іноземних здобувачів вищої освіти. *Викладання мов у вищих навчальних закладах освіти на сучасному етапі. Міжпредметні зв'язки*, 40: 67–79. Doi: <https://doi.org/10.26565/2073-4379-2022-40-05>.
- Николаева, С.Ю. та ін., 2002 – Николаева, С.Ю. та ін. (2002). Методика викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах (2002): підручник для студентів вищих закладів освіти. 2-ге вид., випр. і перероб. Київ: Ленвіт. 328 с.
- Стадній, Зозуля, 2023 – Стадній, А., Зозуля, І. (2023). Особливості навчання іншомовного діалогічного мовлення. *Актуальні питання гуманітарних наук*, 62(2): 290–296. Doi <https://doi.org/10.24919/2308-4863/62-2-47>.
- Субота, 2019 – Субота, Л.А. (2019). Система формування комунікативної компетентності іноземних студентів фармацевтичних спеціальностей у процесі навчання української і російської мови: дис. ... д-ра пед. наук: 13.00.02. Херсон. 496 с.
- Suima, 2022 – Suima, I. (2022). Development of speaking skills while learning Ukrainian as a foreign language. *Теорія і практика викладання української мови як іноземної*, 16: 128–138.

References

- Ivanyshyn, H.Ya. (2015). Situationality of professionally oriented dialogic speech: linguodidactic aspect. *Scientific Notes of Vinnytsia Mykhailo Kotsiubynskyyi State Pedagogical University. Series: Pedagogy and Psychology*, 43: 39–43 [in Ukr.].
- Matsiuk, H. (2022). Peculiarities of the formation of Ukrainian-language communicative competence of foreign students. *Teaching languages in higher education institutions at the present stage. Interdisciplinary connections*, 40: 67–79. Doi: <https://doi.org/10.26565/2073-4379-2022-40-05> [in Ukr.].
- Nikolaeva, S.Y. et al. (2002). Methods of teaching foreign languages in secondary schools: a textbook for students of higher educational institutions. 2nd edition, corrected and revised. Kyiv: Lenvit. 328 p. [in Ukr.].
- Stadnii, A., Zozulia, I. (2023). Peculiarities of teaching foreign language dialogic speech. *Topical issues of the humanities*, 62 (2): 290–296. Doi <https://doi.org/10.24919/2308-4863/62-2-47> [in Ukr.].
- Subota, L.A. (2019). The system of formation of communicative competence of foreign students of pharmaceutical specialities in the process of teaching Ukrainian and Russian languages Thesis of Doctor Pedagogical Sciences. Kherson. 496 p. [in Ukr.].
- Suima, I. (2022). Development of speaking skills while learning Ukrainian as a foreign language. *Theory and practice of teaching Ukrainian as a foreign language*, 16: 128–138 [in Eng.].

KARPENKO NadiiaPh.D in Philology, Associate Professor, Associate Professor at the Department of Language and Professional Training,
V.N. Karazin Kharkiv National University**TEACHING DIALOGIC SPEECH TO FOREIGN MEDICAL STUDENTS IN THE CONTEXT
OF DEVELOPING THEIR COMMUNICATION SKILLS DEVELOPMENT**

Summary. *One of the key tasks of teaching Ukrainian to foreign medical students is to develop their communication skills, especially in the context of conducting dialogues.*

The purpose of the article is to summarise the information on the peculiarities of teaching medical students' dialogic speech in Ukrainian as a foreign language classes and to find out the importance of communicative competence in the professional training of future doctors.

The methods of the study are determined by its aim and objectives. In analysing the material, the descriptive method was used, as well as the systematisation and generalisation of information.

Language training of foreign students involves applying the acquired knowledge in practice. When teaching dialogic speech to foreign medical students, the main goal of the tasks is not only to develop skills and abilities in the practical use of dialogic cues, but also to improve communicative competences, which allows foreign students to express their thoughts freely in different speech situations. All language tasks and speech exercises that foreign students work on in Ukrainian language classes should be thought out and adapted to maximise the

achievement of this goal. They should cover both the basics of grammar and vocabulary, as well as the peculiarities of style and culture of communication, allowing students to develop not only linguistic but also socio-cultural competences necessary for successful communication in various life and professional situations.

The most effective method of developing foreign students' dialogue skills is the method of modelling communicative situations as close as possible to real communication in the future profession. This method allows students not only to practice speech constructions, but also to adapt to the specifics of professional communication, master the terminology of the medical field, and develop confidence in solving communication tasks in various professional situations.

Keywords: *dialogical speech; foreign students; communicative competence; communicative skills; intercultural communication; communication situations; oral communication.*

*Одержано редакцією 07.03.2025
Прийнято до публікації 19.03.2025*